

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 45. WESSELÉNYI és SZELENYI nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt. Félévre 2-50 frt. Negyedévre 1-25 frt
Egyes szám ára 7 kr.

Panama a rendőrségnél.

(dm) Tehát a mi városunk sem kerülhette ki a botrányt. Nekünk is kellett némi szereplés, még ha fekete hátere is van annak.

Borsodvármegye közigazgatási bizottságának szombat délelőtt megtartott ülésén hozta napfényre a rendőrség kihágási osztályán uralkodó botrányos állapotokat és azok részleteit dr. Tarnay Gyula alispán. Ugyanakkor azt is megtudták a jelenlevők, hogy a megtorló intézkedések is megtétettek az által, hogy *fegyelmi vizsgálatot* rendelt el az alispán Lukács Béla városi rendőrfőkapitány és Berner Antal, a kihágási osztályt vezető alkapitány ellen.

Ez az a szomorú valóság és való szomorúság, mely megrendít bennünket. Hisz az adatok, melyeket az alispán felsorolt, oly természetűek, hogy megdöbbenéssel hallgatja csak végig minden olyan ember, kinek ép érzéke van a közigazgatás lényege iránt!

Valóságos bűnlajstrom az, melyet az alispán elősorolt; bűnlajstrom, mely a fentiekén kívül mindazok terhére irható, kiknek a város ezen ügyforgalmi osztályánál beleszólásuk van és volt.

De kezdjük csak előlről.

Általános volt a panasz, hogy a rendőrség kihágási osztálya nem áll a hozzá méltó és megkívántató niveauon, hogy ott nem folynak a dolgok a maguk szükségelt rendjén.

Az alispán vizsgálatot tartott és maga is felfedezte a hibákat. Átírt tehát a városroshoz, hogy intézkedjék a bajok megszüntetése iránt. A városi jogügyi bizottság áttanulmányozta az átiratot, maga is utána járt a dolgoknak és a tapasztalt eredmény alapján a május hó 9-én megtartott közgyűlésnek azt a javaslatot tette, hogy miután a hibát abban látja, hogy nem jogvégzett ember a rendőrbíró, Berner kapitányt helyezték át más ügykörbe, helyébe pedig III-ik városi tanácsnok titulussal új állást szervezzenek, melyre azonban csak jogvégzett egyén pályázhatik.

A városi közgyűlés azonban másképp határozott. A városi közgyűlésnek a polgármester nem terjesztette elő az *igazi* okokat, melyek a személyváltást okvetlenül szükségessé teszik, hanem csak azt hozta fel, hogy Berner nem képes ellátni a sok teendőket. A polgármester által elő nem terjesztett konkrét adatok hiányában a közgyűlés természe-

tesen dr. Gencsi Samunak indítványát fogadta el, mely statisztikai adatokon nyugodott, mely fölöslegesnek nyilvánítja az elmozdítást, miután segédet kapott a rendőrbíró és ezután már képes lesz ellátni a teendőket.

A határozatot a megye nem hagyta jóvá és új határozathozatalra utasította a várost. Ezenkívül pedig, minthogy rendtelenségekről sehol nem volt szó a városi határozatban, sőt az alispán átiratában foglaltakat megczáfolta a közgyűlés, az alispán soronkívüli vizsgálatot tartott a napokban a kihágási osztályban, a melynek eredménye, melyet — mint mondá — megdöbbenéssel tapasztalt, várakozásán felüli, nem remélt adatokat tett előtte nyilvánvalóvá.

Ezek pedig, mint azt a közigazgatási bizottsági ülésen az alispán előterjesztette, következők:

Talált 600 elintézetlen ügyet, melyek közül 128 még tavalyról származik.

A rendőrbíró tárgyalási naplót nem vezet; a megidézés megtörténtéről szóló naplója vagy feljegyzése sincs, így azt sem tudja, kiket idézett meg. Van eset, hogy négyszer-ötször idéz meg egy-egy felet, s miután nyilvántartási naplója sincs, nem tudja ellenőrizni, kik jelentek meg és kik nem. Ha valaki nem jelenik meg, csak akkor kap új idézést, ha az iratokra épen véletlenül rá kerül a sor.

A folyamatban levő ügyiratok össze-vissza hevernek az asztalokon, úgy, hogy azokból maga a kapitány sem tudja kikeresni megfelelő rövid idő alatt a keresett aktát.

A vidéki feleket nem idézi meg, hanem a törvény idevágó rendelkezésével ellentétben az illető lakhelyének községi előljárósága útján hallgattatja ki. A megkeresésekről azonban szintén nem vezet feljegyzést, s ha az illető előljáróságok nem annyira lelkiismeretesek, hogy elvégzik a megkeresést és beküldik az eredményt, nem történik semmi sürgetés. Mindezek pedig azt eredményezik, hogy nemcsak az ilyen hanem a helybeli ügyek nagyrésze is elévül.

A kiket becsuknak, azoknak nevét, a büntetés tartamát és a szabadonbocsátás idejét nem tartják nyilván, hanem a kulcsos emlékezetére, belátására bízzák, tőle függ, mikor szabadul ki egy-

egy bűnhődött. Természetes, hogy az is megtörténik, hogy sokkal tovább lesz valaki elzárva, mint a mennyire el lett ítélve. Tehát a kulcsos helyettesíti a naplót.

Bűnnyomozati jegyzőkönyveknek vagy feljegyzéseknek nyoma sincs, hanem a rendőr- és szakaszbiztosok diszkrétciójára — az ő tetszésükre és belátásukra — van bízva a vonatkozó ügyek be vagy be nem terjesztése.

A pénzbüntetések nincsenek nyilvántartva és így nem tudhatni, kit és mennyire ítéltek el.

Az irattárba elhelyezett, 1898. évről származó iratok egy épen előkért fascikulusában 10 el nem végzett és elévült ügyet talált a többiek közé becsapva.

Minden 100 ítélet közül 90 egy és két forintra szól. Ennek pedig az az oka, hogy a 2 frton aluli ítéleteket nem lehet megfeleltetni s így a felsőbb hatóságoknál nem tekinthetnek bele az iratokba, nem jöhetnek nyomára a vizsgás állapotoknak.

Mindezen tények alapján Berner kapitány ellen megindítja a fegyelmi eljárást és ezt kiterjeszti Lukács főkapitány ellen is, mint a ki elmulasztotta a köteles és pontos ellenőrzést.

Ez volna az alispán előterjesztései alapján közölt száraz tényállás, ha ugyan minden szárazságuk mellett nem a legékesebben szólnak a városházi rend és rendszer mellett és ellen!

Mert mint már máskor is, más ilyenfajta ügynél is a rend csak a kisebbik hibás, a főgonosz a rendszer. A nemtörődés, a nembánomság, a felületesség, és értelmetlenség rendszere.

Mert, hogy sorjában szedjük a dolgokat, kérjük, mire való a városi közgyűlés, ha nem arra, hogy az előterjesztett tényállás után lehetőleg jobban döntsön valami ügyben. Ez volt-e ennek az ügynek tárgyalásánál előterjesztett tényállás?! Miért nem ismertette a polgármester a tényállást a tiszta valóságában?! Vagy talán restelte?! Vagy épen azt hitte, hogy a közgyűlés köteles elhinni azon frázist, hogy „de én tudom, csak bizzatok én rám?!“ Ime megvan annak a rettentő bizalomnak a gyümölcse!

A polgárság szellemileg és anyagilag nagyot haladt, maga a város, mint ilyen, nem kevésbé. A városi intézőség intéz-

ményének rendszere azonban nem tartotta a lépést. Minden ágában a régi patriarchális szellem dühöng. Hátra kellett tehát maradnia.

A kik figyeltük a városi dolgokat, el voltunk készülve erre; ez nem is okozott meglepetést, csak azon csodálkozunk, hogy eddig miért nem lett ez hivatalosan konstatálva?! Pedig megvolt vagy legalább is meg kellett lenni erre az alkalomnak, nemcsak a kapitány legközelebbi felettes hatósága a főkapitány részéről, hanem a polgármester részéről is.

Hogy a főkapitány e nemben nem teljesítette köteleességét, elmulasztotta a köteles ellenőrzést, az megtorlást talál az elrendelt fegyelmi vizsgálatban.

Azt nem tudjuk sehogysem megérteni, mikép történhetett meg az, hogy *Soltész Nagy* Kálmán oly hosszú polgármesterkedési ideje alatt nem jött rá ezekre a tarthatatlan, szinte kritikán aluli állapotokra?

Mert itt csak két eset lehetséges. Vagy tartott valaha vizsgálatot, vagy nem! Ha nem tartott, ugy ez ab ovo megengedhetlen hiba. Ha pedig tartott, ugy viszont megint észre kellett vennie a hibákat és törvénytelenégeket, vagy nem. Ha nem vette észre, ugy ez nagyon furcsa színben tüntetné fel az ő polgármesterkedését. Ha pedig észre vette, ugy vagy nem akart, vagy nem tudott, vagy nem mert azok ellen tenni. Ez alkalommal nem akarjuk mi eldönteni ezen kérdéseket, arra a vizsgálatot tartjuk hivatva, de hogy a polgármester részéről sem lett elég téve e tekintetnek a diszes állás megkövetelte körültekintő eljárásnak, az tiszta sor.

Igazán, nem tudjuk elképzelni, hogy is történhetett meg az ilyesmi?!

De hogy e rendszernek végére értünk, az több, mint bizonyos, abban nem kételkedünk. Ez a rendszer önmagát örölte meg a városi közigazgatás szél-

malmában, most itt van az ideje, hogy ezt az örleményt mindenestől együtt kidobjuk.

Mássaléval erélyes és mindenre kiterjeszkedő vizsgálatot követelünk, vizsgálatot, mely ne tekintsen a személyre, csak a közérdekre, vizsgálatot, mely nem az egyes embereket teszi tönkre, hanem a rendszert öli meg.

Városi képviselők választása.

Miskolcz város lakossága folyó hó 27-én 50 polgárt küld a képviselőtestületbe. Ez az 50 választott polgár a lakosság nevében és megbízásából intézkedni lesz hivatva Miskolcz város vagyona, jóléte és boldogulása fölött. Nagyon fontos tehát az az aktus, mely jövő kedden zajlik le városunk nyolcz választó kerületében. Szeretett városunk sorsát akkor teszi le a polgárság ötven új városatya kezébe.

Jól meg kell tehát nézni azokat a polgárokat, a kiknek a lakosság a képviselőtestületbe mandátumot ad.

Mi voltunk mindig azok, a kik azt hangoztattuk, hogy a városi képviselőtestületben *politikának nincs helye*. Ott csak a város érdeke és java lehet az irányadó. Megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy Miskolcz város közgyűlésén *nincs politikai ellenzék*. A képviselők a tanácskozási terem ajtaja előtt levetik politikai pártállásukat s odabent a teremben csupán saját meggyőződésük szerint szólnak és szavaznak, egyedül a város érdekét és javát tartják szemük előtt.

Miskolcz e tekintetben ritkítja párját az ország városai között. Itt mindenki ugy gondolkozik, hogy a város belső ügyeiben mi a jó és mi a rossz, ahhoz a politikának semmi köze. Sőt többet mondunk. *Soltész Nagy* Kálmán polgármester mellett épen a függetlenségi és 48-as párt áll tömör sorfal gyanánt.

mindannyiszor, valahányszor a városra nézve üdvös terv megvalósítása iránt tesz javaslatot.

Most, a választás alkalmával tehát a politikai pártállástól bátran eltekinthetnénk. De még se lehet egészen eltekinteni. Mert a multak szomorú tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a kormánypárt emberei gyakran előhozakodnak olyan politikai kérdésekkel, melyek a közgyűlés feladatai közé épen nem tartoznak. Tudjuk, hogy a multban bizalmat szavazott a közgyűlés Vadnay Károlynak, mikor ő Miskolcz város képviselői mandátumáról lemondott. És csak nem régen is szó volt arról a kormánypárt körében, vajjon nem kellene-e báró Bánffy Dezsőt a város diszpolgárául megválasztani? De ezzel előhozakodni nem mertek, mert féltek attól, hogy csufosan leszavazzák őket.

Ezekhez hasonló kérdések a jövőben is fölmerülhetnek. Indítványozhatják azt, hogy *Lánczi* Leónak, *Szemere* Attilának és a jó ég tudja még kinek szavazzunk bizalmat.

Hogy ilyen, városunk önértetét mélyen sértő dolgok jövőben meg ne történhessenek; legyen figyelemmel a választó közönség arra, hogy *azokra a polgárookra adja szavazatát, a kiket a függetlenségi és 48-as párt kijelölt*. Ezekre a polgárookra szavazzanak már csak azért is, mert ezek között vannak a *legfüggetlenebb állásu* emberek, a kiket sem klikk, sem más hatalom járszalagon nem vezethet, a kik mindig és minden tekintetben csakis a város közjavát tartják szemük előtt.

Nagy megbotránkozást keltett a „Borsod-megyei Lapok“-ban közzétett és *Kóos* Soma elnökleite alatt álló klikk önhatalmu azon jelölése, mely szerint a VII. kerületben a városi képviselőtestületből kihagytak olyanokat, kik már régen városi képviselők és arra érdemesek és jelöltek olyanokat, kiknek

TÁRCZA.

Juniális Üzbökön.

Irta: *Vetési László*.

Lehetett volna biz' ez majális is: de Üzbökön mindég elkésnek egy kissé, így lett a majálisból juniális. Aztán mivelhogy Üzbökön minden közügyet csak nagy eszmék indíthatnak, el lehet gondolni, hogy a juniális is korszakos czélok miatt született. Megindult azon, hogy az Üzböki Zola-kör egy vegyes értekezletén azt latolgatták, miként lehet Üzbök világvárossá. Mert mikor vágyak teljesülnek, új vágyak születnek. Megkapván az utbiztost, az állatorvosi szék-helyet, a jelszo az lett, hogy selyembeváltó hivatal Üzbökönek. És azzal érveltek, hogy a selyem mindenha kiváló tárgya a civilizáczióknak. A szikvizgyár létesítése ezzel párhuzamosan haladt. A selyembeváltó hivatalért deputációt menesztettek a pénzügyminiszterhez (nálunk nagyon divatos dolog minden kis dologért a miniszterhez szaladni), a szikvizgyár ügyében pedig batyubált, majd majálist, végre ennek elhalasztásával juniális rendezését határozták el.

Főrendező lett *Levendula Tóbiás*, a ki olyan józan életű kerületi állatorvos volt, hogy róla azt hirdették, a trappista zárdából atlépve tette le a gyógykovács tanfolyamot. Pénztárnok *Komor Imre*, a ki a valuta-kérdésről a kajászó-szt.-péteri lapban cikket irt s ő mutatta be Üzbökön elsőül a koronást, báltudósító lett *Illat Laczi*, — a ki virágkertész lévén a földes urnál, hivatalból ért a virágnyelvhez és hogy juniális mozgató lelkét el ne feledjem, tánczrendező lett *Csutora Lipi*, helyettes állami anyakönyvvezető, a kiről teljesen autentikus helyről olyan hírek szárnyaltak, a mik az üzböki hölgytársaság előtt a közszeretet bálványává tették, hogy francia négyest is tud rendezni.

A többi részletek során megállapított, hogy a majális helye a kakucsi erdő lészen és két transparent fog fölállíttatni jelentős föliratokkal. A föliratokat goth és román vegyes betűkkel *Hlavatka Péter* kántorsegéd cselekedte, a ki az üzböki kereskedők számára készített czéglíratáival oly általános bámulatot aratott. A jeles Péter elárulta, hogy a feliratok festészeti ornamentikai részét páczolt dohánylevélből eszközlendi. Az egyik irás ez lészen: „Ha hoztok esztek!“ a másik: „A ki hoz annak lesz!“

Mindenki, de kivált a végrehajtó bizottság lelkesedett a juniális eszméért *Péter*, miközben szagos lesz az utcán végigrobogott a nagy lelkesedésben, *Verébék* egy ludjából néhajt csinált, de annyira megtisztította a földi salaktól a lelkét a hatyu-juniális eszméje, hogy a kis intermezzót észre sem vette. Szive hangosan zakatolt, mikor meglátta *Csupor Esztikét*, a ki a kis padon ült. Esztike tiszta volt, mint Andaluzia felhőtlen ege, kedves, mint a váltóleszámitolás, bájos, mint a hajnalhasadás.

— Esztike! ujságot mondok, — dagadozott *Péter*ből a lelkesedés élesztője.

— Ugyan mit? rotyogott *Esztike* üstjében a kíváncsiság lekvárja.

(Az ilyen szóképek Üzbökön nagyon divatosak.)

— Juniálist rendezünk!

— Juniálist. Menjen már. Tudnak is maguk négyest, francia négyest rendezni.

— Embere válogatja. Én nem, se *Paczka*. De mi *Csutora Lipi*.

— A könyvvezető?

— Az, a kihez én *Esztikém* magát legközelebb elvezetem.

Esztike elnevette magát. *Csinos gödröcskék* ígérték meg *Pétert*.

egyedüli érdemük az, hogy egyszer-másszor a mindenható kormánypárttal szavaznak. A VII. kerület Miskolcz város góczpontja, a város közepe, nagyjából értelmiségből és kereskedőkből áll, kiket érzékenyen érint a közzétett önhatalmu jelölés. Ugyanazért a VII. kerület választó polgárai *pártkülönbség* nélkül e napokban értekezletet tartván, a megejtendő városi képviselőválasztáshoz a következőket jelölték: *Molnár* Bertalan megyei főjegyző, *Rosenfeld* Mayer főrabbi, *Lévay* József nyug. alispán, *Ortvay* Miksa kuriai bíró és árvaszéki elnök, *Farkas* Gusztáv nyug. árvaszéki elnök, *Nagy* Ignác ev. ref. lelkész, *Kohn* Miksa nagybérlőt rendes tagoknak, póttagoknak pedig: *Arvay* Dániel borkereskedő, *Szarka* János ügyvéd, dr. *Sugár* Jakab ügyvéd, *Patzauer* Soma vállalkozó miskolczi lakosokat és felkérlik az említett kerület szavazóit, hogy ezen névsort juttassák győzelemre.

Papp Lajos miskolczi fodrász a következő nyilatkozatot küldte be lapunk szerkesztőségéhez:

A „Szabadság” f. hó 17. száma csekély személyemmel is foglalkozik, melyre csupán azért reflektálok pár sorral, mert állításai a valóban nem felelnek meg s így korrekcióra szorulnak. Röviden és tárgyilagosan előadom, hogy I. ször. Elvémet, mint némelyek — a ruhát szokták — nem változtatom, a független pártnak ma is buzgó, igaz híve vagyok, mint voltam ezelőtt. 2-szor. Sem a polgármester, sem másnak kérésére nem működöm s folyok bele a jelenlegi választási ügy menetébe, hanem, mint városi polgár a legjobb belátásom szerint cselekszem és óhajtom, hogy városunk tiszteletre méltó polgárai a képviselők sorába bejöjjenek. 3-szor. Nézetem szerint a város közönségének érdeke nem képez politikai kérdést, ennek folytán annál inkább óhajtom egy *nem a pártunkhoz tartozó férfit* megválasztását, mert három évvel ezelőtt ezen férfit maga pártunk is jelölte a III. kerületben. Végre visszautasítva minden gyanúsítást, lelkiismeretem szerint teljesítem becsületes polgári kötelességemet és fogom ezentúl is teljesíteni. Miskolcz, 1899. június hó 17-én.

Papp Lajos.

Erre a nyilatkozatra semmi megjegyzésünk nincs. Papp Lajos ur maga bevallja azt, a mit lapunk legutóbbi számában megírtunk. Szerk.

Ennek a leánynak valóban érdemes nevetni. — Menjen, menjen — hiszen Csutora sánta. — Hát aztán? A francia négyes nem kánkán. Mi Üzbökön nem tánczolhatjuk betétekkel a négyest. Ehhez még nem vagyunk elég modernek. Remélhetjük-e, édes Esztike, remélhetjük-e? vagy hogy is kérdezhetek ilyet, mikor úgy is tudom, hogy biztosan eljön.

Esztike lesütötte a szemét és csak annyit válaszolt:

— Beszéljen a mamával.

És Üzbökön e percztől kezdve a majális eszméje foglalta le a kedélyeket. Kétszokatlan körülmény általános feltűnést keltett. Az egyik az volt, hogy a júniális lezajlásáig a legádázabb ellenségek is fegyverszünetet kötöttek s asszonyi körökben egyre sűrűbbek lettek a kávé ozsonnák. Az üzböki vegyesek alig győzték a kuba és pótkávékat, sőt e nagybani fogyasztást megrendszabályozták kartellel. És a kávé ozsonnának egy tárgya volt: a francia négyes. Mivel szépen ide, szépen oda, Üzbökön csak hirtől hallották a négyest, mint a baka a kávé. — A pintér felesége városból került asszony lévén, előhámozta emlékének maradványát és méltánylandó becsvágygyal

A kórház ügyében szombaton délelőtt hangzott el — egyelőre még — az utolsó előtti akkord. Még egy — és teljesen be van fejezve. Borsod vármegye közigazgatási bizottságának szombat délelőtti megtartott ülésén ismertette az ügy állását dr. *Tarnay* Gyula alispán. A helyi lapok ide vágó cikkei által indítva utána vizsgált a dolognak. Két momentumot látott a cikkében. Az első az, hogy egy helybeli örült elutasított a kórház, a második pedig — a személyi rész — hogy az igazgató-főorvos baráti vagy hitsorsosi protekciót osztogat. Ezek alapján felhívta az orvost, a ki előtte szóbelileg referált a dolgok mibenlétéről, majd irasbelileg kérte azt.

Az igaz, hogy nem tartja megengedhetőnek, hogy helyi beteget visszautasítsanak, vidékit pedig felvesznek, a minek okát abban találja, hogy az igazgató-főorvos talán a kórház jövedelmezőségére törekszik. Nehogy tehát ez megismétlődjék, utasította az orvost az alispán, hogy egy czella állandóan üres legyen, részint a megfigyelésre szoruló, részint a végleges elhelyezést kívánó betegek számára; egyúttal pedig meghagyta, hogy a megye területén levő örültet nem szabad visszautasítani. A személyi részt illetőleg meggyőződött, hogy a putnoki örült-esetnél az igazgató főorvos kijelentette a putnoki orvosnak, hogy a beteget, ha az közveszélyes örült, nem veheti fel, ha azonban csak csendes beteg, miután arra hely van, felveszi és hogy ezt a többi kórházi orvosokkal megbeszélte. Így tehát nem osztogatott baráti vagy hitsorsosi protekciót s a támadás alaposan nem érte az orvos működését. Különben az ügy végleges tisztázása érdekében mindent megtesz s kijelenti, hogy az ügy azon stádiumban van, hogy ki lesznek hallgatva azon orvosok, a kikre az igazgató-orvos hivatkozott. Azok eredményét pedig annak idején majd szintén ismerteti. Örülünk az alispán ezen nyilatkozatának, mert ebből azt látjuk, hogy egyszer majd vége szakad ennek az odiosus ügynek. Nekünk több szavunk nincs most.

Megyei és városi ügyek.

= Közigazgatási bizottsági ülés. Borsod vármegye közigazgatási bizottsága szombat délelőtti rendkívül érdekes ülést tartott. Először a szakjelentéseket olvasták fel. A me-

magyarázta a négyes figurákat. Egy hét alatt lelkesedve jelentette, hogy a hatodik rész, a mint ő mondotta, az otkolón kitűnően megy. Azzal vigasztalta a tánczosokat, hogy a négyesnél az udvarias tánczos kötelessége a vezetés. A nőknek bizvást elég, ha egy kis dunsztjuk van belőle.

A másiktapasztalat a férfiak sűrű összeverődése. Mintha csak munkás-gyűlést rendeznének, éjjel verődtek össze. Az első összejövetelen egész meztelenségében megállapították, hogy ők négyest táncolni nem tudnak és Csutora Lipi, a kiről olyan hírek szárnyaltak, hogy Temető-Pércsen ő rendezte a kaszinó krenczeneket, egyszerre a helyzet magaslatára emelkedett. De Csutora, mintha a föld nyelte volna el, nem mutatkozott be. Minden nap az állami anyakönyvvezető felügyelőt várta s készítette a másolatokat, hogy rendben legyen a hivatal.

Csutora aztán a vigalom közeledtén azzal vigasztalta meg a férfiakat:

— Mit akartok csirkék? Hiszen a férfiaknak jóformán konyítani sem kell a négyeshez. Ott a hölgyeké a szerep. Ti csak statiszták vagytok mellettök.

Ilyen meggyőző argumentumra nem tudtak válaszolni és szépen elhallgattak.

gyei tisztai orvos jelentése szerint az egészségügy nem a legkielégítőbb. Előfordult 602 haláleset, melyből 47.8%-a 7 éven aluli gyermekekre esett. Ezek közül 26% nem részesült orvosi gyógykezelésben. Különösen a fertőző betegségek uralkodtak. Ilyen volt 78 községben 378 betegedési esettel. Ebből volt diftéria 24, vörheny 33, vereshimlő 260, szamarhurut 29, trachoma 9. — A sorozások az egész megyében befejeződtek. Közli a következő érdekes statisztikai kimutatást. Legjobb volt az eredmény Felső-Kelecsényben, hol 100% volt a besorozottak száma, utána jön Lászlófalva 80%-kal, Sajó-Örösön 77%, Ábrányban 70%, Telekesen 66%, Tisza-Oszlárán 55%, Apátfalván, Igricziben, Királdon és Ományon 50—50%, Varbón 45%, Csokván 42%, Barczikán 41%, Darócson, Arnóthon 40%, Mező-Kövesden 36%, Sályban 35.5%, Balatonon 38%, Szirma-Bessenyőn, Kápolnán, Nádasdon, Vattán 33—33%, Miskolczon 20.7% volt a besorozottak száma. Igen kicsiny az arány Sajó-Vadnán, Radistyánban (11—11%), Bábonyban, Szakáldon, Kis-Tokajban, S.-Keresztúron (9%), Várkonyban (8%), R.-Hután (7%), Sajó-Petriben (5%) és Böcsön (4%). Legrosszabbak voltak azonban Ccenter, Mogyorósd, S.-Németi, Bánhorvát, Parasznia és Hámor községekben, mint a hol *egyetlenegy* sem volt besorozható. Az alispán jelentést terjeszt elő a kórházi igazgató-főorvos ügyében (külön cikkben ismertettük). A főmérnök jelentése szerint az utak és hidak az egész megyében rendben vannak, csupán két hid építése válik szükségessé. A tanfelügyelő jelentése szintén részletesen foglalkozik az iskola-üggyel. Az érdekes jelentésben azonban legfigyelemre méltóbb a csabai ügy. A hitközség, mint iskola-fentartó és a tanító között valami nézeteltérés merült fel. A boszuért szomjazó tanító feljelentette a hitközséget, hogy az iskola igen rossz állapotban van, falai dűledeznek, nyirkosak. A tanfelügyelő utána járt és csakugyan ilyennek találta. A jövő iskola-évtől köte-

Felvirradt végre a dicső nap hajnala. És oh, bár sohse virradt volna fel. Reszelők szolgáltatták a muzsikát s a vigalom azon pontig haladt, a mikor a francia négyeshez Reszelő megadta a jelt.

Szilvamaghyne, a júniális ez arisztokrata nője stehert hámozott elő, a melyen fölírja, hányan vettek részt az első négyesen.

A párok fölállottak. A szívek elborultak. Gracziöz billegéssel állt a tánczraj élére Csutora Lipi, a kire büszkén néztek az üzböki mamák, a papák is abbahagyták az alsós kalábert. Mert a kártyaműveltség már alsóig bevonult Üzbökre, de a négyes még bölcsőkorát elte.

— Kezd el füstös, intett negédesen Csutora a cigányhoz.

E perczen a tánczköröndön kívül egy rekedt szolgálégény stentori hangja zugott be. A kisbíró volt.

— Ne móríkáljon Lipi ur, a felügyelő megérkezett.

Lipi a zavartat adta.

— Tyú, a fékómját. Akkor szaladok. Péter, intett Hiavatka Péter felé. Rendezd csak a négyest. Mennem kell. Első a kötelesség.

leztetik a hitközség, hogy bérlet vagy más uton gondoskodják új és megfelelő helyiségről. A hitközség se hagyta magát s viszont ő jelentette fel a tanítót — Grünfeld Izraelt — hogy nem lakik Csabán, esős időben, de máskor is nem tart előadást és hogy a tanítói állással összeférhetetlen mesterséget is űz, t. i. Miskolcson *korcsmáros*. A tanító ellen pedig fegyelmi eljárást indítanak. A szilvási iskola is igen düledező állapotban van, elrendeltetett, hogy új iskola építetik. Május hóban az alispán vizsgálatot tartott az árvaszéknél, mindent rendben talált Ezen bejelentés kapcsán az elnöklő főispán kérdést intézett az alispánhoz az iránt, hogy a rendőrség kihágási osztályán a napokban tett vizsgálatáról is nyújtson tájékoztatást. Az információ eredményével lapunk vezércikkében foglalkozunk. A kórház építése serényen folyik. A gondnokság, illetve igazgatóság az iránt folyamodik, hogy légfűtéssel lássák el az új kórházat és hogy apácák alkalmaztassanak ápolóknak. Ezek iránt a felépítés után történik intézkedés. Mező-Kövesd adóhivatalát megszüntetik és az ottani adóhivatalnok Miskolcra helyeztetik át. Egy konkrét esetből kifolyólag feliratot intéznek a miniszterhez a tejhamisítási ügyekben szükséges vegyvizsgálati eljárás 15 frtnyi díja ellen. A gyűlés déli 12 órakor ért véget.

— **A városi képviselőválasztások ideje.** A városi képviselők 50 tagjának mandátuma lejárván, azok helyébe új képviselők választatnak. A képviselőválasztások határideje dr. *Tarnay Gyula* alispán kitűzése szerint, nem 24-én, mint eddig írtuk, hanem 27-én, azaz kedden lesz.

— **A városi adópénztár** ellenőri állása Papp Istvánnak városi másodaljegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett. Az állásra, melynek választás utjánai betöltését a közeli közgyűlés eszközli, eddig is már többen pályáznak.

— **Az ónodi jegyzői állásra** — mint értesültünk — *Monspart Dezső* sajtó-ládi jegyző választatott meg.

Üzbök gavallériájának megtestesítője, Ádám Miklós utját áll tta.

— Egy tapodtat se innen, Csutora. Hivalt adunk neked a takarékbán. Neked rendezni kell.

— De nem rendezem.

— Akkor gyáva ficzko vagy.

Csutora elsapadt s rekedten kiáltotta:

— Ezért számolunk! És sietett a községháza felé.

A felállított párok tájékozatlanul állottak.

Rendező nélkül a párok a csárdásba kezdetek és a Csutora Ádám bárbaj esélyeit beszéltek meg a lassu alatt.

— Később tünt ki, hogy Csutora ravasz fondorlattal élt. Az anyakönyvi felügyelő érkezéséről szó sem volt. Így rendezte el ő azt, nehogy megtudják, hogy Temető-Pércsen sohasem rendezett ő négyest és... és... nem ismeri a négyest, ha csak iskolás gyermekkorából. Ez idő óta Üzböknön soha sem tánczolnak négyest, sőt még szólni sem lehet erről, nehogy megsértődjenek. Titkon azonban mindig várnak egy tánczmestert, a kitől megtanulhatják.

Ezért kérem szíves olvasóim, ha tudnának egy megbízható táncz és illemtanarról, felkérem, liferálják be Üzbökre.

UJDONSÁGOK.

Emlékünnepély.

Erzsébet királyné mellszobra előtt.

Feledhetlen királyasszonyunk emlékének hódolt Miskolc város, mikor a róla elnevezett parkban mellszobrot emelt és leleplezés helyett óriási közönség részvételével emlék-ünnepélyt rendezett.

Diszes gránittalapzaton áll a galvanizált ércből öntött mellszobor, hirdetve városunk közönségének kegyeletét. Vasárnap délelőtt 11 órakor vette kezdetét a szép ünnepély. A reggeli órákban erősen kezdett szitálni a nyári eső s már-már azt hittük, hogy ezt a leleplezés-féle emlék-ünnepélyt sem tarthatjuk a bigott esőzés elmaradásával. Az ünnepély megkezdéséig azonban kiderült az ég és szinte elviselhetlen hőség keletkezett.

Óriási néptömeg hullámozott végig a Szemere-utcán a népkertbe. Mindenki közelébe akart jutni az ünnepély színhelyének; sok dolga akadt tehát a rend fentartása érdekében a rendőrségnek. A több ezerre menő ünneplők között ott voltak városi és megyei társadalmi életünk előkelőségei, a különféle nőegyletek, a borsodmegyei nőegylet, a miskolci róm. kath. nőegylet, az ág. ev. nőegylet, a miskolci izr. nőegylet, az ev. ref. felsőbb leány-növeldé növendékei, a róm. kath. érseki felsőbb leánynevelő intézet, a két utóbbi fehér ruhában zászló alatt.

Az ünnepélyt a miskolci daléregylet éneke nyitotta meg, előadván *Beregszászy* vezénylete alatt *Kölcsey* himnuszát. A hazafias dal eléneklése után *Tóth Pál* igazgató-tanár lépett az emelvényre és hazafias érzéstől áthatott, magas szárnyalású beszédben emlékezett meg Erzsébet királynéről, érdemeiről, a magyarok iránti vonzódásáról, a magyarság bálványozott szeretetéről. A szép beszéd elhangzása után a miskolci daléregylet a „Dalszabadság” című karéneket adta elő, ezután pedig a nőegyletek és leány-növeldék növendékei diszes koszorukat helyeztek a szobor talapzatára ilyen feliratokkal:

Megdicsőült védasszonya emlékére — A borsodmegyei nőegylet.

El, mert élteti a hü emlékezet — A miskolci róm. kath. nőegylet.

Magyarhon védangyala emlékére — A miskolci izr. nőegylet.

Erzsébet királynő áldott emlékére — Az ág. ev. nőegylet.

Erzsébet királynőnek — A vörös kereszt egyet védnökének.

Feledhetlen királynőnk emlékére — A róm. kath. érseki felsőbb leány-növeldé.

A magyar nemzet védőangyala emlékének — Az ev. ref. felsőbb leány-növeldé-növendékei.

*

A mi a szobrot magát, művészeti szempontból illeti, nem felel meg várakozásunknak. Eltévesztett dolognak tartjuk azt is, hogy nem nyitottak nagyobb, szélesebb körben gyűjtést, hisz Erzsébet királyné emlékének megtestesítésére szívesen adakozott volna mindenki tehetségéhez képest s így alkalma lett volna az intézőségnek, hogy monumentálisabb szobrot emeljen. A kegyeletet — igaz — nem érinti a szobor hiányos művészeti tekintetei, többek között az is, hogy

alig hasonlít a királynőre, annál kevésbbé a kis terjedelem, hisz a kegyeletnek csak emléktárgy kellett és ez megvan. Nem ártott volna azonban, sőt egyenesen kívánatos és szükséges lett volna, hogy a művészi szempontok is érvényesüljenek és ne egy rossz tuczat munkának tetsző emlékszóbor legyen az. A megindult mozgalom legalább inau gurálja ezt.

— s.

Tájékoztató.

Június 21-én: A miskolci ügyvédi kamara közgyűlése d. e. 9 órakor a büntető törvényszék termében.

Június 22-én: A miskolci érseki róm. kath. felsőbb leánynevelő-intézet ének- és zenevizsgálata az intézet nagytermében. — A borsodmegyei nőegylet rendkívüli közgyűlése Xifkovichné Pilla Erzsébet urnó lakásán d. u. 4 órakor.

Június 25-én: A borsodmegyei nőegylet emlék-ünnepélye báró Vay Bólané emlékére d. e. 11 órakor a vármegyeháza nagytermében. — A kassai közjegyzői kamara évi rendes közgyűlése Miskolcson.

Június 26-án: A miskolci izr. elemi leányiskola évzáró ünnepélye d. u. 3 órakor. — Árverés a gömöri pályaudvaron.

— **Július 2-án:** Az alsó miskolci róm. kath. hitközség ez évi közgyűlése d. e. 11 órakor a Zárda-utcai fiúiskolában.

Július 16-án: A Borsodi Bükk-egylet csolnakefalvati ünnepélye és kirándulása Hámorba.

Augusztus 28-án: Sörpavásár a megyeháza nagytermében d. e. 9—12 és d. u. 2—4 óra között.

— **Görög pünkösöd.** A görögkeleti egyházhoz tartozó polgártársaink vasárnap és hétfőn ünnepelték meg pünkösdi ünnepeiket. Mindkét napon ünnepi istentiszteletet tartott *Motiu Aurél* esperes lelkész. Hétfőn délelőtt a katonaság részére is ünnepi istentisztelet volt.

— **Katonai hír.** A miskolci katona-zenekar abból az alkalomból, hogy terepfelvétel végett *Beck* vezérkari főnök vezetése alatt a vezérkar Rozsnyón tartózkodik, szintén átment Rozsnyóra, hogy a vezérkar tiszteletére adott banketten hangversenyezen.

— **Halalozás.** A régi vármegyei életnek egyik köztiszteletben álló alakja, Borsodvármegyének egykor tekintélyes, szereplő vezérfőfia vegezte be e hó 15-én földi pályafutását. *Ragályi István* mező-csáthi földbirtokos, vármegyénk volt alispánja és a mező-csáthi kerület volt országgyűlési képviselője életének 76 ik évében, hosszú szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése szombaton délután 3 órakor a vármegye intelligens közönségének részvételével ment végbe. — Nyugodjék békében!

— **Pénztárnok választás.** *Trillhass Lajos* könyvelőt a Miskolci Takarékegylet, hol eddig ilyen minőségben működött, tegnap egyhangulag pénztárnokává választotta.

— **A kassai közjegyzői kamara** ez évi rendes közgyűlését f. évi június hó 25-ik napján Miskolcson fogja megtartani *Szmercsányi* kamarai elnök elnöklése alatt.

— **Erzsébet királyné** mellszobrának költségeiről *Soltész Nagy Kálmán* polgármester a következő „Nyilvános számadás és köszönet” közzétételére kért föl bennünket:

Áldott emlékü Erzsébet királynőnek a népkertben felállított, Stróbl szobrász által mintázott, a Beschoner budapesti ércöntőgyár által bronzba öntött mellszobor ára 500 frt.

Ezen összeghez adományokkal járultak: A borsod-miskolci gőzmalom 100 frttal; a miskolci takarékpénztár, hitelbank, takarékegylet 50—50 frttal; a borsodmegyei takarékpénztár, hitelintézet 25—25 frttal; N. N. 100 frttal; Xifkovich Pilla Erzsébet 25 frttal, Hámos Vay Mariska, Görgy Lászlóné Ö nagyságáék 5—5 frttal. Az első magyar általános biztosító társaság miskolci főügynökségének tisztikara 65 frttal és pedig Hajós Kálmán 20 frt, dr. Ferbstein József 10 frt, Truskovszky Gyula, Hosszúfalussy Mátyás, Kühne Adolf, Boross Dezső, Nagy Géza, Molnár Dezső, Kun Géza nrak 5—5 frttal; az adományok összege 500 frt.

A szobor alapzatát Hönsch Vilmos cze ment-technikus ur mintaszerű kivitelben díj nélkül készítette s ajánlotta fel királynőnk emlékének.

Fogadják az igen tisztelt testületek és egyesek adományaikért a leghálásabb köszönetet. Mindnyájan lelki örömmel gondolhatnak és tekinthetnek áldott emlékü királynőnk emlékét megörökítő, a legnemesebb érzelem, a hála és szeretet által létesített szoborra.

Miskolcson, 1899. évi jun. 18-án.

Soltész Nagy Kálmán,
kir. tan. polgármester.

— **Elhagyott gyermekek gondozása.** Régi bünt igyekszik a kormány helyrehozni azzal a szabályrendelettel, melyet a lelenzerek és elhagyott gyermekek gondozása érdekében most kibocsátott s körrendeletben küldött meg valamennyi törvényhatóságnak. Régi bűn volt ez, melyet az állam eddig mindig a társadalom nyakára akart tolni s a mi ez a huzakodás tartott, az alatt tömegesen pusztultak el azok az ártatlan kis teremtmények, a kiknek egyetlen, de legfőbb bűnük az volt, hogy születésük szegényben fogant meg. Most talán megváltozik az eddig szomorú s már valóban tarthatatlanná vált helyzet. A miniszteri szabályrendelet teljes figyelmünkre érdemes, mert habár nem is oldja meg végleg e fontos kérdést, — hiszen elodázza az országos lelenzerek felállítását — mégis azt látjuk belőle, hogy ez az ügy, ha lassan is, de érik a rendezésre.

— **Közigazgatási bejárás.** Pénteken tartott meg a miskolczi villamos iparvágányának közigazgatási bejárása a nagyszámu érdeklődők részvételével. Ott voltak *Halász László* a kereskedelmi miniszterium képviselőjében, *Kéleti Dénes* műszaki tanácsos, *Uharik Péter* főfelügyelő a vasuti és hajózási főfelügyelőség képviselőjében, *Vater József* műszaki tanácsos, a posta és távirat vezérigazgatóság képviselőjében, *Hanikyr Eman* kapitány a közös hadügyminiszterium képviselőjében, dr. *Tarnay Gyula* alispán, *Molnár Bertalan* megyei főjegyző, *Horváth Béla* kir. mérnök, *Lichtenstein József*, valamennyien Borsodvármegye képviselőjében, *Soltész Nagy Kálmán* polgármester, *Görgey László* üzletvezető, *Ádler Károly* városi főmérnök, *Csáthy Szabó István*, *Kozma Elek*, valamennyien Miskolc város képviselőjében, azonkívül mint érdekeltek *Pollák Lajos*, dr. *Kormos Géza*, *Oberländer Antal*, *Grünfeld Ödön*, végül a villamos vasut képviselőjében *Schwarz Ernő* főmérnök és *Radics Ottó Károly*. Iparvágányok lesznek a sóraktárhoz, a Grünfeld-féle sóraktárhoz, az Oberländer-féle sóraktárhoz, a Pollák-féle ecetgyárhoz. A tárgyalás folyamán, mely a városházán volt, Kozma Elek kifogást emelt az ellen, hogy az egyik iparvágány a buzavásári piacot szelje át. Elnöklő Halász minisztertanácsos kijelentette, hogy a város jogai teljes épségben fentartatnak felmondás által, a mit a jelenlevők tudomásul vettek és megkezdvén a közigazgatási bejárást, melynek befejezése után aláírták a jegyzőkönyvet.

— **Pályázat postamesteri állásra.** A városunkban a Sörház vagy Kis-Hunyad utcában „Miskolczi fiókpostá” név alatt létesítendő s csak felvételi szolgálatra berendezendő másodosztályu postamesteri állásra kiírt pályázat szerint a pályázóknak 200 frt biztosítékot kell letenniük. Javalmazás 400 frt, 60 frt irodai átalánnyal és 200 frt lakpénzzel. A pályázati kérvények f. évi július hó 7-ik napjáig adandók be a kassai posta- és táviratigazgatósághoz.

— **Tűz emberhalállal.** Visnyó, borsodmegyei községben a napokban tűz ütött ki, a melynek rövid fél óra alatt három lakóház és egy emberélet lett áldozata. *Boros József* kerékgyártó mester, ki már évek óta a családjától távol s ez évben S.-Kazinczon folytatta mesterségét, éppen ezen nap látogatóba ment haza. A látogatás persze ivás nélkül

nem maradhatott el, annál kevésbé, mert *Boros uram* a pálinkával különben is mérték nélkül bánt egész életében. Ezen ünnepélyes napon tehát, midőn régi cimboráit meglátogathatja, csak természetes, hogy jól felhajtogat abból a finom italból. Bizonyosan így is volt. Ebéd után azután jó ittas állapotban felment a padra, a mely fa-szilánkkal és szalma-zsuppal volt megrakva, hogy jól aludjék a murira. Ez még csak megjárta volna, hanem a pipáját is felvitte, a mi vagy égett már akkor is, vagy pedig ott gyújtott rá. A házban bent levők közül senki sem tudta, hogy ő hová ment s azok vidáman beszélgettek, midőn a falu népe arra rohanna a házban lévőeknek tudára adja, hogy fejk felett lángban a ház. Képzeltetni a rémületet, mely azokat elfogta. A ház oltására gondolni sem lehetett, mert a szalmatető már lángban állott, de meg viz sem volt közel, a község vizipuskái, pedig *kulcsal elzárt helyen, használatlan, romlott állapotban vannak.* *Boros uramra* senki nem gondolt a nagy ijedelemben; — arra egyáltalán nem gondolták, hogy ő a padra ment, azt hitték, hogy a faluba ment látogatóba. A szomszéd szalmás épületek is csakhamar lángba borultak s csak annak köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt, hogy egy ujonnan épült, illetve építés alatt levő háznak végén éppen az előző napon huztak tűzfalat s ez a tüzet felfogta. A ház pedig palakövel lévén fedve, a szél csendes s egyszersmind esős időben a tűz megelégedett ezen három ház elpusztításával. Csak midőn már a leégett tetőre felmentek vették észre, hogy a kerékgyártó háza padján egy összeégett ember maradványai vannak. Csakhamar rájöttek, hogy ez *Boros József* kerékgyártó. A jobb fél oldala elégett, — az átkozott pipa pedig ott volt mellette. Ime! ismét egy szomorú példa, a mi a pálinkaivás következménye. A házak mind biztosítva voltak.

— **Vívó vizsga** *Máthé Péter* vívóiskolájának 1898-99. évi tanévének záróvizsgálója f. hó 29-ik napján délután 6 órakor lesz a Korona szállodában.

— **Sétahangverseny.** *Bogár Vince*, a kitűnő cigányprimás jól szervezett bandájával július hó 14-ikétől kezdve hetenként kétszer, hétfőn és pénteken a Kossuth szobornál az Erzsébettéren teljesen díjtalan sétahangversenyt rendez. A megtarthatás iránt a napokban folyamodik a városi hatósághoz, mely előre láthatólag meg fogja adni neki erre az engedélyt már a közönségre nézve való tekintetből is. A közkedvelt primás ez uton akarja leróni háláját a közönség támogatásáért és kitüntető figyelméért. Új szórakozása lesz tehát nem sokára közönségünknek.

— **Szabad az út.** A gömöri pályaudvar mellett van a Kellner-féle telek és azon a telken van egy vendéglő. Ez a telek a dohánybevéltő hivatal felépítése alkalmával olyan fatális helyzetbe jutott, hogy onnan se ki, se bemenni nem lehetett. Lehetni ugyan lehetett, de nem volt szabad. A telket egyik oldalról elzárta a dohánybevéltő hivatal, a másik oldalról pedig a vasuti pályaudvar. Igaz ugyan, hogy a vasuti pályaudvarhoz vezető útról könnyen bejuthatott az ember a telekre, onnan ki is jöhetett; de a magyar államvasutak igazgatósága nem engedte, hogy ott akármik is közlekedjék, mert az az út nem közút, hanem az államvasutaknak saját tulajdona s oda ő a nevezett telekről kaput vagy bármiféle kijárást nyitni nem enged. S a telek tényleg körül is volt egészen kerítve. A telken lakók tehát jog és törvény szerint csak szárnyakon repülve juthattak volna ki és be; a gyakorlatban azonban úgy történt a dolog, hogy a telek lakói egy keskeny pallón át közlekedtek a külvilággal, de persze a jog és törvény ellenére. Most ez a keserves állapot megszűnt. A város képviselőtestületének kérelmére a kereskedelmi miniszter helyszíni szemlét rendelt el, melynek eszközzésére dr. *Halászi László* miniszteri titkár küldte le. Nevezett miniszteri titkár e hó 15-én Miskolcra

érkezett és a szini tárgyalást megtartotta. A tárgyaláson a m. államvasutak képviselőjében *Görgey László* üzletvezető, a város képviselőjében *Soltész Nagy Kálmán* polgármester és az érdekelt tulajdonosok voltak jelen. *Görgey László* üzletvezető tekintetbe véve a telektulajdonosok különös és tarthatatlan helyzetét, kijelentette, hogy a m. kir. államvasutak tulajdonához tartozó uthoz úgy a gyalog, mint a kocsiközlekedés számára kapuk nyithatók; fentartja azonban a vasutak azt a jogát, hogy ha a szükség úgy kíváná, ezt a szolgálmi jogot bármikor megszüntetheti. Most tehát már — szabad az út.

— **A tilosban!** *Fekete János* tiszatárjani kovács kiment a földcsokjére kaszálni, a nagy munkában azonban azt sem vette észre, hogy másnak a rétyéről kaszálja a szép füvet. Délidő volt már, felesége, *Gondola Anna* éppen az ebédet hozta; s midőn meglátta, hogy más rétyén kapálgat, odakiáltott férjének: *Hogy mersz a tilosban kapálni? Bajba jutsz még! A megijedt ember ezért a jóakaró figyelmeztetésért neki esett a feleségének és kapájával össze vissza vágta az asszony lábait. Eszméletlenül hozták a miskolczi kórházba. A lelketlen embert elfogták, de hogy cseppet sem bánja tettét, fényesen igazolja, hogy az elfogatás alkalmával csak azt sajnálta, hogy egészen nem vágta agyon a „beste asszonyt“.*

— **Csendélet.** Szombaton este 8 órakor csendesen jött befelé a városba taligáján *Benedek József* taligás. A verestemplom körül egyszerre csak előkerül egy Brósz nevű ember, s minden igaz ok nélkül megtámadja *Benedeket* és egy kapával oly hatalmas vágást mért a mit sem sejtő emberre hátulról, hogy vérbe borulva bukott le a taligáról. A mentők azonnal a kórházba szállították. Életben maradásához kevés a remény.

— **Baleset.** *Csathó Bertalan* tiszakeszű kocsis szénát hajtott haza. Utközben a kocsis süppedőbe ért, nagyot zökkent, a kocsis felborult és ő maga is messze lerepült a kocsiról. A felborulás alkalmával azonban a széna tetején levő kasza is leesett, ő pedig a kaszára esett rá. Jobb lába ikrájáról teljesen leszlette a húst. Csaknem elvérezve, életveszélyes sebekkel hozták be Miskolcra a kórházba.

— **Meghalt a czi. anybiró.** Csendben, úgy, hogy senki sem tud róla, elhantolták a sátoros cigányok a 90 éves öreg *Kerekes Antalt*, a ki 22 esztendő át biráskodott felettük. Négy felesége és megszámlálhatatlan gyermekek és unokák siratják az aggastyán dédapát. Most már nem látjuk őt többé, a mint hosszú zsíros hajával végig koldulja a várost: — elment, a költészetben létező cigánybirodalomba költözött.

— **A kit örültnek tartottak.** *Herman Mihály* ózdi bányász többedmagával mulatott az ecsegi korezmában. Mulatozás közben összeszóalkozott a korezmárossal, a ki vizont az előjáróságnál tett panaszt. Az előjáróság megjelent a helyszínen, megverte, mint örültet megkötöztette és behozta a miskolczi kórházba. Így beszéli ezt az esetet a kórházban beteg fekvő *Herman*. Igaza lehet, mert még most is megvannak a kötélnek nyomai.

— **Milyen jeggyel utazik egy malacz?** Szombaton a miskolc—tornai vonal egyik közbeeső állomásán az egyik utazó egy egész és egy fél másodosztályu jegyet váltott. Beszállás előtt felkap egy malaczt s indul vele a kupé felé. A kalauz ráordítja, hogy „vissza!” De az atyafi mitse hederítve a kalauzra, nyugodtan felszáll a kocsiba s a váltott jegyeket megnutatva, magyarázza, hogy az egész jegy az ő személyére szól, a féljegyet meg utitársának, a malacznak váltotta. Minthogy a malacz másodosztályu utashoz méltóan viselte magát s egyet se rőfent, a kalauz becsapta az ajtót s azt kiáltotta, hogy „mehet!”

— **Robbanás.** Nagy robbanás hallatszott tegnapelőtt a korecsolyapálya gépházában. Midőn *Barzso János* korecsolyatéri ör utána

nézett a dolognak, úgy találta, hogy a kevéssel azelőtt ott játszó gyermekek okozták azt oly módon, hogy három patront és rakétát tettek a gépház alá és azt meggyújtották. Egyiküket megismerte — a gyermek neve Gajdos György — és feljelentette a rendőrségnél, mely elfogta a fiatal anarchistákat. Nagyobb baj vagy kár nem történt.

— **A vidéki malomipar egyesület** vasárnap délelőtt a *fáma szerint* a helybeli kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben közgyűlést tartott. Részletes referátát csak akkor közölhetnénk, ha majd először a fővárosi lapokban megjelenik. Tudniillik a közgyűlésre sem meghívót, sem valami értesítést nem küldtek a helyi lapoknak, a közgyűlés lefolyásáról pedig az elnök — a mint azt nekünk kérdezősködésünkre válaszolták — *először* a fővárosi lapoknak ad információkat. Ezek után azt hisszük, hogy a miskolci közönség nem kíváncsi annak a közgyűlésnek lefolyására. Ha az intézőség olyan *diszkrét* volt, a közönség egy csepet sem *indiskrét*.

— **Mire jó a halva született ikrek jobbkarja?** Nos, ki tudná ezt megmondani? Én nem, de azt hiszem a t. szerkesztő ur sem. Legalább eddig nem tudtam, most azonban már meg van fejtve, megfejtette egy kondás. — A kondás uram felesége ugyanis a napokban ikreket szült, de halva jöttek erre a szép (?) világra. A kondás uram megvakarta a füle tövét, kettő: igaz, hogy sok, de legalább egyik maradt volna életben. Nagyot gondolt utána, azután hirtelenében egy jó eszmé villant volna meg agyában, nagyot ütött homlokára, kapta a két holttestet, be kötözte és vitte-vitte messze messze az erdőbe, körülnézett, semmi nesz, áll néma csend; ásót vett, gödröt ásott, belefektette az ikreket, azután ismét szétnézett vizsgálódva, nem látja-e valaki, mire kését csizmája szarából elővevén, az egyik gyermeknek jobbkarját levágta s vászonba göngyölve, késével együtt csizmája szarába dugta, a gödröt behányta és mosolygó arccal hazament. . . . Ámde gyerekek voltak az erdőben, kik megfigyelték, mit csinál a kondás; nosza hamar be a faluba a bíróhoz, a bíró be a csendőrökhez és a kondás urat vallatóra fogták, de persze, hogy mindent tagadott, a míg a gödröt ki nem ásták s meglátva a csonka kezű kis hullát, számolnia kellett, hova lett a jobbkarja? A kondás uramnak mit volt mit tenni, elmondta, hogy ő vágta le, mert eddig főkeresett forrása mindig balul ütött ki, ahányszor lopott, mindig rajtasült, elfogták, ült a dutyiban számtalanszor. Ilyen ülése alatt egyszer álmában megjelent előtte egy hosszuszakálú, fehérbe öltözött öreg ember és azt mondta neki: „Fiu, fiu, te nagy számár vagy, előbb-utóbb akasztófára kerülés. . . ügyetlenül végzed dolgaiddat. . . én kedvellek téged, adok egy jó tanácsot: ha feleséged ikreket hoz halva a világra, ne hívj papot, kántort, vidd ki őket az erdőbe, ás gödröt, s tedd őket bele, aztán vágd le az egyiknek jobbkarját, tedd csizmád szarába, aztán lophatsz mindig, sohasem fognak el, a levágott kar *láthatatlanná* fog tenni. . . . Hát ezért kellett neki a gyermek jobbkarja, erre jó az és csak azt sajnálja, a kondás uram most már, hogy a levágott kézzel csizmája szarában legalább egyszer tehetett volna kísérletet, beválik-e a hosszuszakálú, fehérbe öltözött öreg tanácsa. . . . Mégis csak csunya dolog a hatóságától, hogy megakadályozta őt e kísérlet megtételében. . . . Hát erre jó a halva született ikrek jobbkarja. . . . És a mi fő: ez mind tény és való.

— **Összelapította a mozdony.** *Kruzsinszky* Lajos vasuti géplakatos a rendező pályaudvaron foglalatostkodott, a mikor tolatás közben gondatlanság folytán egy mozdony-szerkocsi oly szerencsétlenül érte, hogy fejét és mellkasát összelapította. Életveszélyes sebeivel a kórházban ápolják.

x **Korszakos találmánnyal** lepte meg a világot dr. *Högyes* tudós magyar orvos. A cipőkben alkalmazható *asbeszt* betétekről van

szó, mely megóv az izzadástól, megfázástól. A megjelent hírlapi méltatások közül ide igtatjuk a következőt:

A „Pesti Napló“ ezt mondja: *A bűvös cipő.* Dr. Högyes, a tudós orvos feltalált egy új cipőtalpat, a mely megakadályoz minden lábbajt. Azt tapasztalta ugyanis, hogy a láb akkor marad egészséges, ha közvetlenül érintkezhetik a földdel. Konstruált olyan anyagot, a mely pótolja a földet. Ez a kaucsukkal impregnált aszbesztszövet. Az olyan cipő, a melynek ebből az anyagból van a talpbélése, megóvja a lábat minden bajtól. Dr. Högyes tegnap este mutatta be találmányát egy tudós társaságnak, a mely el volt ragadtatva a higiénikus cipőtől

INNEN-ONNAN.

x **A ki halála után is szomjazik.** Chaszenicz László besztercei lakos anyósát temették el a minap, a kivel megesett az, hogy halála után is szomjazott. Reggeli öt óra lehetett, a mikor szemeit örök álmokra lehunyta. Gyermekei, unokái, meg szomszédai körülállották a halottas agyat, egy-egy imát rebegve a megboldogult lelki üdvéért. Öt hat óráig feküdt már kiterítve, mikor egyszer csak felemelkedik s kezeivel szája felé mutatva innivalót kér. Nagy volt persze az ijedelem a körülállóknak s még nagyobb a zavar, mert nem tudták, mit óhajtana a halott inni. Végre vizet nyújtottak neki, ez ivott pár kortyot, visszatült s ezzel elaludt örök időkre. A körülállók váltig erősítették, hogy az asszony, a ki utolsó éveiben csak nagyritkán élvezte a viznek nevezett italt, azért halt meg nyomban, mert még most sem akart hozzászokni a viziváshoz.

x **Christiani.** E név a francia köztársasági elnök ellen az utóbbi zavargás alkalmával elkövetett merénylet révén került a felszínre. A fiatal báró Christiani botjával sujtott az elnök czilinderére. A francia büntető bíróság ugyancsak keményen minősítette a büntetést, mert 4 évi fogságra ítélte báró Christianit. Mikor a jószívű Loubet elnök meghallotta a szigorú büntetést, állítólag így nyilatkozott: „Hamar le fog telni az a négy esztendő“. Innen azt következtetik, hogy Christianinak meg fog kegyelmezni a francia nemzetiünnep (jul. 14.) alkalmából.

x **Asszonyok hősiessége.** Egy angol fogorvos a napokban egy londoni lapban közzétette tapasztalatait, a melyeket művészete gyakorlásánál szerzett. E szerint az asszonyok a foghuzásnál sokkal több bátorságot tanúsítanak, mint a férfiak. Egy férfi több dolgot ad a fogorvosnak, mint három asszony s míg tuczatszámra fordulnak elő olyan nők, a kik meg sem moczczannak a műtét alatt, tíz férfi közül kilencz elsápad, hacsak meglátja a foghuzót, s az egész műtét alatt roppant gyávan viselik magukat.

x **A szív operálása.** A mostani tudós orvosok csodadolgokat csinálnak operálással. Csak a szívbe nem igen mertek nyulni. Egy olasz orvosnak azonban a szív operálása is sikerült. Egy embert szíven szurtak, még élt, mikor az orvoshoz vitték. Az ügyes kezű orvos hirtelenében felmetszette a sebesült ember mellét és a szív sérülését selyemmel összevarrta. Az operáció sikerrel járt, a beteg ma mártökéletesen kigyógyult.

Színház, művészet.

** **Egy miskolci leány sikere.** *Kállay* Jolán, *Kállay* János miskolci mozdonyvezetőnek leánya most végezte be a Rákosi Színi színésziskolájában a színi tanfolyamot. — Az iskola növendékei vasárnap tartották a vizsgálati előadást, melyben *Kállay* Jolán figyelemreméltóan kitüntette magát. A vizsgáról egyik fővárosi lap így ír: „A drámai növendékek közül a „*Gyurkovits leányok*“-ban egy nagy szeretetreméltó és friss talentum tűnt fel nekünk, ez *Kállay* kisasszony, a ki a mai naiva szűk világban üdéséggel és kedvességével előnyösen vá-

lik ki ebben a szerepkörben.“ Gratulálunk *Kállay* Jolán kisasszony sikeréhez. Legyen ez a siker bevezetője a későbbi nagyobb sikereknek. Ugy értesültünk, hogy *Kállay* Jolán a pozsonyi színházhoz szerződött.

** **Művészestély.** *Keczeri* Irén, a budapesti nemzeti színház, *Geröffy* Frida, *Odry* Zsuárd és *Donáth* Lajos zeneszerző karnagy, a budapesti magyar színház tagjai a Korona szálloda dísztermében holnap, csütörtökön *művészestélyt* rendeznek következő műsorral. I. rész. 1. Zongorajáték *Donáth* Lajos által. 2. Ballada *Loeve* K-tól, énekl *Odry* Zsuárd. 3. Nagy ária a „Zsidónő“ cz. operából *Hallevytől*, énekl *Geröffy* Frida. 4. a) *Mesedal*, b) *Azt mondják* . . . dal *Donáth* Lajostól, énekl *Odry* Zsuárd. 5. Duett „*Egyptom gyöngye*“ cz. operettből *Forray* M.-től, énekl *Geröffy* Frida és *Odry* Zsuárd. II. rész. 6. Zongorajáték *Donáth* Lajos által. 7. *Balaton* nóták *Donáth* Lajostól, énekl *Geröffy* Frida. 8. Vig monolog *Makay* Emiltől, előadja *Keczeri* Irén. 9. Nagy ária az „*Álarcos bál*“ cz. operából *Verditől*, énekl *Odry* Zsuárd. 10. a) Régi dal jut az eszembe, b) *Keringő* dal *Donáth* Lajostól, énekl *Geröffy* Frida. 11. Népdalegyveleg *Donáth* Lajostól, énekl *Geröffy* Frida és *Odry* Zsuárd. Kezdeté este 8 órakor. Helyárak I. r. ülőhely 1 frt, II. r. ülőhely 70 kr., állóhely (és karzati ülőhely, 50 kr. Jegyek előre válthatók *Megay* Róbert és *Rábel* Albert czukrászdájában. A nagy műélvezetet ígérő és nyújtó művészestély iránt, melyen a budapesti színházak jelesei vesznek részt, felhívjuk a művelt közönség figyelmét.

Tanügy.

** **Szigorú érettségi vizsga.** A miskolci állami felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgát befejezték. Az eredmény megdöbbentő. Vizsgára 48-an jelentkeztek. Ezek közül jelesen érett *nincs*, jó érett 1, egyszerű érett 25. Két óra visszavetettek 16 ot, egy évre pedig 6 növendéket.

** **Vizsgálatok a miskolci iparos tanoncziskolában.** A miskolci iparos tanoncziskolában az évszázó vizsgálatok következő sorrendben tartatnak: június hó 20-án d. u. 5 órától az I.-s osztályok, 23 án d. u. 6 órától az előkészítő osztályok, 25-én d. u. 2 órától pedig a II. és III. osztályok vizsgálatai. Ezekre a vizsgálatokra az iparos tanulók tisztelt főnökei, valamint a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Miskolcz, 1899. június hó 17-én. Az igazgatóság.

Egyletek és mulatságok.

< **A Borsodi Bükk-egylet** szombaton délután a városháza nagytermében évi rendes közgyűlést tartott, melyen a tagok igen kevés számmal jelentek meg. Az egylet elnöke báró *Vay* Elemér főispán levélileg tudatta elmaradását s így a közgyűlést *Petro* József ügyvivő alelnök nyitotta meg. *Kühne* Adolf titkár által felolvasott hangulatteljes és mindenre kiterjedő jelentés szerint 1898-ban a tagok száma 166 volt, most 210 van, tehát 44 el több. Összesen 1898-ban 16 kirándulást rendezett az egylet, volt azonkívül egy jól sikerült tavaszi mulatsága, mely elősegítette a Bükkvidéki Kalauz megjelenését. A Dolka-tetőn állítandó kilátó-torony alapja 467 frt 04 kr., gyarapodott az előirányzat szerint 70 frttal, a táncmulatság jövedelméből 92 frt 85 krral, a központ által elengedett illetékből 64 frt 50 krral és kamatból 9 frt 38 krral. Elnök indítványára a közgyűlés tudomásul vette a jelentést és köszönetét nyilvánította. *Weidlich* Pál a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő. Bevétel volt az 1898. évben 641 frt 93 kr., kiadás 585 frt 15 kr., készpénzkészlet 56 frt 78 kr. A vegyonleltár az 56 frt 78 kr. készpénzzel együtt 803 frt., 96 kr., teher nincsen. A közgyűlési felmentvényt köszönete és elismerése mellett megadja. A költségelőirányzat szerint bevétel pénztár-

maradványból 56 frt 78 kr., hátrálék tagdíjakból 50 frt, f. évi tagdíjakból 320 frt, csolnak-jövedelemből 20 frt, jelvényekből 1 frt, összesen 447 frt 78 kr.; kiadás központi járulék 160 frt, utjelzés és javítás 50 frt, kilátó-toronyra 130 frt, csolnakra 70 frt, vegyesre 37 frt 78 kr. összesen 447 frt 78 kr. A kilátó torony csak jövőre építetik fel, mert az a kincstár által 50% mellett engedélyezett faanyagokat csak a tél folyamán vágthatják ki. Az építményre nézve, az egylet a kincstárral 10 évre szerződést köt. A Danubius hajógyárnál rendelt csolnak elkészült, már Hámorban is van. Ára 85 frt. A felavatási ünnepély július 16-án lesz. A tisztújítás eredménye következő: elnök báró Vay Elemér, ügyvivő alelnök Petro József, II. alelnök Bulyovszky Gusztáv, titkár Kühne Adolf, II. titkár Kühne Andor, pénztáros Weidlich Pál, ügyész dr. Vajda Adolf, mérnök Szűcs Sándor, orvos Pfliegler Imre, felügyelők: Andor Tivadar, Balogh József, balkányi Balogh Bertalan, Truskovszky Gyula, Markó László, tisz. felügyelő Kárász István. A közgyűlés után a tiszttakar ülést tartott, melyen a tagfelvételeket ejtették meg és egy nyári táncmulatság megtartása iránt intézkedtek.

< **Borsod megyei nőegylet** f. hó 24-én délután 4 órakor Xiffkovich Emilné, Pilita Erzsébet urnő lakásán rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívja az elnöknő.

< **A m. á. v. altiszti kör** újabb jelét adta életre valóságának. Mint értesültünk, legutóbb tartott gyűlésében elhatározta, hogy Görgey Lászlóné urnő védnöksége mellett július hó 2-án a népkertben nyári táncmulatságot rendez. A meghívókat legközelebb szétbocsátják.

< **A miskolczi izr. ipartársulat** vasárnap este a népkert helyiségeiben tavaszi táncmulatságot rendezett. Egész nap folyton esett az eső, csak a késő esti órákban hagyott fel. A rossz idő azonban nem gátolta mulatni vágyó asszonyainkat és leányainkat, hogy tömegesen részt ne vegyenek a mulatságon, mely ha mögötte is maradt az egylet által rendezett ilyenmű mulatságoknak. tekintetbe véve a rossz időt, mégis elég szép anyagi és abszolút erkölcsi sikert volt képes felmutatni. A mulatság, melyen az első négyest 60 pár táncolta, fesztellenül és jókedv mellett a késő hajnali órákban ért véget.

< **A miskolczi önkéntes tűzoltó-egylet** f. hó 24-ikén tekintélyes számú tagokból álló küldöttségileg átrándul Egerbe, hogy az ottani tűzoltó-egyletnek akkor megtartandó 25 éves jubileumán részt vegyen.

Törvénykezés.

§ **Ügyvédi kamarai hír.** A miskolczi ügyvédi kamara a napokban elhalálozott s így az ügyvédek lajstromából kitörült Daróczy Mihály sajtó-szentpéteri ügyvéd gondnokául az ügyek lebonyolítására Kontz Miklós miskolczi ügyvédet rendelte ki.

§ **Az epileptikus gyilkos a Lipótmezőn.** Kis Márton Béla vadnai illetőségű gyilkost, a mint annak idején részletesen megírtuk, azon tetteért, hogy nagyapját a szőlőben nyesegetés közben meggyilkolta, a miskolczi kir. törvényszék büntető osztálya tíz évi börtönre ítélte. A kassai kir. ítélőtábla az ítélet alól felmentette, de a Lipótmezőre való szállítását rendelte el. A napokban lett elég téve ezen rendelkezésnek, a mivel ezen gyilkossági ügynek egy darabig nyugta lesz.

§ **A tollszár megfogása** még nem megbízás az aláírásra! Ezt az elvet mondja ki a minap a kir. Kuria, mely egy felmerült eset alkalmából az alsóbb fórumok ítéletét megváltoztatva, a felperest keresetével elutasította azon főérv alapján: hogy a törvény és bírói gyakorlat szerint a tollszár megfogását nem tekintheti megbízásnak az aláírásra. — Jó lesz ezt a jövőre megjegyezni, mert ezen az alapon az írni, olvasni nem

tudó közönség érdeke megvédhető azon visszaélésekkel szemben, a melylyel egyes utazó ügynökök és biztosító ágensek igyekeznek jogtalan módon maguknak jövedelmet szerezni.

Közgazdaság.

+ **Mi kell a magyar munkásnak?** A földmivelésügyi miniszter a napokban rendeletet intézet az összes törvényhatóságokhoz a kivándorlás ügyében. Mert igen számos szegény ember vándorol ki Magyarországból különösen a brazíliai So. Paolo államba. Arra hívja fel tehát a miniszter a hatóságokat, hogy minden „törvényes eszközzel” hassanak oda, hogy a kivándorlást megakadályozzák. Ha másból nem is, de e rendeletből is megtudhatja mindenki a magyarországi munkások siralmas helyzetét. E rendelet mutatja, hogy nálunk mily módon akarnak a szegény embereken segíteni. A miniszter ur a helyett, hogy odahatna, hogy azon munkások, kik dolgozni akarnának, munkát kapjanak, jónak látja a hatóságokat utasítani, hogy minden „törvényes eszközt” alkalmazzanak a kivándorlás megakadályozásában. Köszönöm alásan az ily „törvényes eszközöket”. Nagyon ismerik már a szegény emberek azokat a „törvényes eszközöket”, mely alatt rendszeren toloncsolás, rendőri szekatura stb. értetődik. Ne így kegyelmes ur! Ne ily módon tessék a szegényügyet rendezni; nincs hatás sabb és üdvösebb eszköz, mint a *kenyér*. Ez, miniszter ur, a legjobb, a legcélszerűbb eszköz arra nézve, hogy az Amerikába való kivándorlást megakadályozza. Sokkal nagyobb örömet okozna a miniszter ur, ha egy olyan rendeletet bocsátana ki a hatóságokhoz, mely szerint megtiltatik azon a vidéken más vidékről hozott munkásokat alkalmazni. Ily módon méltóztatnék a szegény embereken segíteni s ne tessék aratáskor majd készenlétet tartani, mely egyenesen arra való, hogy az azon vidéket lakta szegény munkásokat megijesztsék, hogy dolgozzanak potom áron. Igenis kegyelmes ur, ilyen arányú rendeletet kérünk mi védtelen munkások, ilyen rendelet lenne a többi közt üdvös és hazafias eszköz a kivándorlás ellen. De ha a miniszter ur nem

gondoskodik róla, hogy a dolgozni akaró munkások foglalkozást kapjanak, hogy itthon megélhessenek, akkor kénytelenek itthagyni hazájukat és kivitorlázni a tengerentúli országokba. Kevesebb toasztokat, kevesebb ígéretek, de több tettet, miniszter ur! A miniszter ur jóindulatát megismertettük már a t. Házban elmondott sok szép és lelkesítő beszédeiből, de ezekből még egy magyar munkás sem lakott jól. Azért ismételve kérem miniszter ur, az idő halad, a gyomor éhes, a hajó a kikötőben vár — tehát hamar kell a segítség!

+ **Emelkedik a buza ára.** A külföldi vetések állásáról szóló kedvezőtlen jelentések nyomán magasabb árak kezdenek érvényesülni a nemzetközi gabonaüzletben. Az összes mértékadó külföldi piacokon a gabona irányzata nagyon szilárd volt. Budapesten pedig a kedvező időjárás dacára az októberi buza ára, épp úgy, mint a készbuzaé, fokozatosan emelkedett. A tőzsdén a készárú 10 krral drágult, az októberi határidő pedig elérte a 9 forintos árfolyamot, úgy hogy most a budapesti gabonátőzsdén az aratás után, illetőleg októberben szállítandó buza árát épp oly magasra taksálják, mint a milyen a készbuza. Berlinből azt táviratozzák, hogy az ottani gabonapiacson a Dél-Oroszországból és a dunai államokból jelentett igen szomorú termésjelentés fölkeltette a vállalkozási kedvet és a szeptemberi buza és rozs árát 1 és fél illetőleg 2 és fél márkával emelte.

+ **A sertésvész terjedése.** A sertésvész a földmivelésügyi miniszterium e heti kimutatása szerint újra veszedelmesen terjed az országban. Az elmúlt héten nem kevesebb, mint 85 községben tört ki újra ez a leküzdhetetlennek látszó nyavalya, úgy, hogy már 650 a fertőzött községek száma. A többi állapotbetegségek tekintetében is rosszabbodtak a viszonyok, de meg sem oly veszedelmes mértékben, mint a sertések közt dúló járványnál. Csak nálunk, Borsodmegyében 83 udvarban és 19 községben graszszál a sertésvész, a mi pedig közgazdaságunk ezen részének hanyatlásával majdnem tönkremenéssel fenyeget.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg **rendkívül meg van elégedve** az asbesttalpbal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalogkiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők épp oly jók lesznek és épp oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898 július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!

Az asbestbetétű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — labbjom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő híve WEKERLE SÁNDOR.

Ovakodjunk a hamisításoktól.

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat izzadástól, nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbest talpbélés kitűnősegét legjobban bizonyítja, hogy **a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.**

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Kapható kizárólag az **Általános Asbestárú-Gyár Betéti Társaságnál**
Budapest VI., Szív-utca 18.

172-1-52

Egyedüli elárúsító Miskolczon **Eigner Vilmos** bőrkereskedő.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válasz. l
és kéziratokat vissza nem ad. —

K. Béla Bpest. Elfoglaltságunknál fogva csak a jövő számban tudatjuk; esetleg levél megy az új címre, hova a lapot is küldjük.

Verseik: A Korzón, Ideál, Kűszöbön, Dalaim beváltak, alkalomadtán válogatunk belőle.

Tasnád. A darázs cz. elbeszélés igen gyenge, igen rövid — ez az egy nem közölhető.

Makó. Csak küldje be; a lapot mint láthatja küldjük.

NYILTTÉR.*)

T. cz. Fullánk Péter urnak
Helyben

A „Darázs“ legutóbbi számában ígéretet tetstett tenni, hogy: a Zöldlevélbe összehívott *Lőre-kongresszusra* tudósítót méltóztatik küldeni; ezen nagybecsű ígéretről felbátorítatva, illő tisztelettel meghívom a tudósítóhoz magát a szerkesztő urat is egy *puár szódás lőrére!!* s tekintettel becses lapja *gyenge voltára* s az előfizetők hiányosságára, kötelezőleg kijelentem, miszerint még a belépési díjúl ön által megállapított hamisítatlan Neustadt-féle egy liter bor megfizetését és a t. szerkesztő urnak és nagyra törekvő tudósítójának készséggel elengedem.

kiváló tisztelettel
Kecskeméthy Sámuel,
nyilvános dedektív.

*) Az e rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Egy jó házból való fiu

tanulóul

fölvétek

Wesselényi és Szelényi
könyvnyomdájában.

Hirdetések

felvétetnek

a *Kiadóhivatalban,*

Széchenyi-utca 45. sz. a.

Egy gépjavitó és mechanikai üzletben

alkalmas

tanoncok

felvétetnek.

Értekezhetni Dadon Antalnál,

Ujvilág-utca.

Nyomatott Wesselényi és Szelényi könyvnyomdájában Miskolczon.

MOSKOVITS VILMOS

női divatáruhaza Miskolczon, Széchenyi-utca 116.

a Szabó Béla droguerlájának tőszomszédságában.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a raktáromon levő összes férfi-inget, gallér-, kézelő-, és nyakkendő-készletemet kiárusítom, illetve nevezett cikkekét tovább raktáron tartani nem akarom, miért is azokat mélyen **leszállított árban** elárusítom.

Midőn ez alkalmi vételre a férfi közönség becses figyelmét felhívom és ajánlom szives megtekintésre divatos, jó és finom nyakkendő-, ing-, gallér- és kézelő-készletemet, hogy abból szükségletét fedezze, maradtam

kiváló tisztelettel

Moskovits Vilmos.

245-6-10

Krausz Jakab

(Ezelőtt SÁRTORY OSCÁR fiókja)

Cementárugyára

MISKOLCZON, BUZA-TÉR 24. SZ.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget arról értesíteni, hogy az építési évad beálltával, minden a cementiparba vágó munkákra, jótállás mellett vállalkozom. T. építészeket, építőmestereket és építetöket bátorítok arra figyelmeztetni, hogy ezidőszert új szerkezetű

Metaliqne-lemezeket

gyártok; folyosók, előszobák, fürdőszobák, konyhák és járda-kövezésre, 20 féle kivitelben, tartósságért kezeskedem. A **Metaliqne-lemezek** gyáramban megtekinthetők, vidékre pedig szívesen szolgálók mintalemezekkel.

Továbbá ajánlom a csak is nálam kapható

Opelni és Lédeczi Portlandcementeket

200 kilos hordókban és 100 kilos és 50 kilos zsákokban.

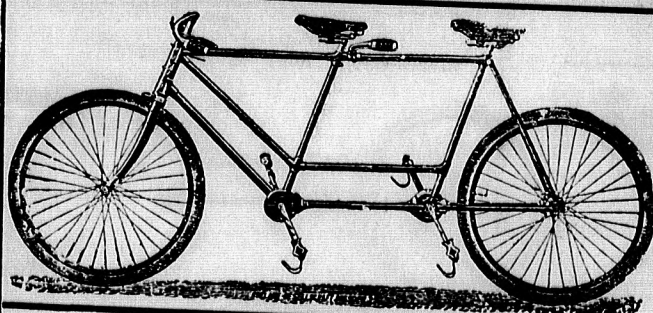
Gróf Rhon-féle Lábatlani Románcement és Beocsini Románcement zsákokban a 80 kilo, hiteles súlymennyiségért kezeskedem.

Kiváló tisztelettel **Krausz Jakab**

cementárugyár, Buzatér 24. sz.

169-15-33

Az Eperjesi Népbank Biz. Kályha Raktára.

**Kerékpárok.
Tandemek.**

Elsőrangú gyárak bizományi raktára, ugy **Peageot francia, Styria fegyvergyári, Germania és Graziosa** valamennyi több elismeréssel kitüntetve, továbbá leányka és fiu háromkerekek (tricykli) **leszállított árban.**

270-1-2

A már beállott ojtás idényre ajánlom ojtó gummissinór, pamut, csupasz gummi-szalag, **Permetezéshez**

legmegbízhatóbb, legújabb és könnyen kezelhető peronospora- szőlő- és gyümölcsfa-fecskendezőkből nagy raktáromat.

Továbbá **szénkénegeszöket** és kénpor szórókat, kovácsolt, összehajtható, könnyű és mégis erős **kerti asztalok, padok és székeket, pázsit-nyíró gépek, ollók, kaszák, stb.**

Madár, az ugynevezett Flauber szobafegyver-töltények, tüzi-játékokból nagy készlet.

Tisztelettel **MERKL GYULA.**

Ojtó gummissinór, pamut és csupasz gumiszalag.